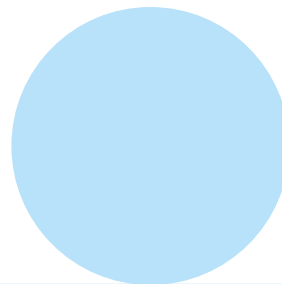
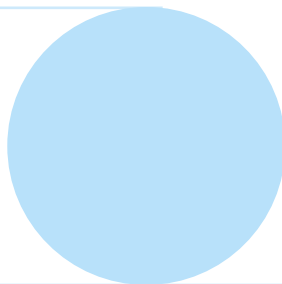
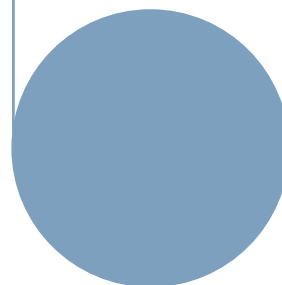


Styresak 56/2026
Vedlegg 2

Instruks for styret i Helgelandssykehuset HF

Vedtatt av styret i Helgelandssykehuset
17.06.2026, styresak 56/2026



Innhold

1. Formålet med instruksene.....	3
2. Foretakets ledelse	3
3. Eierstyring.....	3
4. Styrets sammensetning	4
5. Styremedlemmenes rettighet og plikter.....	4
6. Styrets oppgaver.....	5
7. Begrensninger i styret myndighet.....	6
8. Administrerende direktør og styret.....	7
9. Styrets saksbehandling.....	7
10. Protokoller og oppfølging av styremøter	8
11. Observatør fra brukerutvalget.....	8
12. Inhabilitet og taushetsplikt.....	8
13. Informasjon og åpenhet.....	8
14. Informasjonshåndtering.....	9

1. Formålet med instruksen

1.1 Instruks for styret i Helgelandssykehuset HF beskriver rammer for styrets arbeid. Den omhandler styrets rolle, ansvar, oppgaver og forholdet til administrerende direktør, samt rolle for observatører fra brukerutvalget. Instruksen bygger på lov om helseforetak av 15. juni 2001 nr. 93 (Helseforetaksloven) og vedtekter for Helgelandssykehuset.

1.2 Instruksen gjelder inntil styret vedtar endring. Instruksen skal gjøres kjent for styrets medlemmer og observatører fra brukerutvalget, og skal gjennomgås av styret årlig. Instruksen er sist vedtatt 26.02.2019, styresak 11/2019.

2. Foretakets ledelse

2.1 Helgelandssykehuset HF ledes av et styre og en administrerende direktør.

2.2 Styret er foretakets øverste styrings- og ansvarsorgan, og har det overordnede ansvaret for at foretaket når sine mål.

2.3 Administrerende direktør forestår den daglige driften av foretaket, og må følge de retningslinjer og pålegg som styret gir. Styret har vedtatt særskilt instruks for administrerende direktør.

2.4 Administrerende direktør representerer foretaket utad i saker som faller inn under den daglige ledelse. Styret har gitt styreleder og administrerende direktør prokura hver for seg, og signaturrett i fellesskap.

3. Eierstyring

3.1 Helgelandssykehuset HF eies av Helse Nord RHF. Helse Nord RHF skal sørge for at befolkningen i helseregionen tilbys spesialisthelsetjenester (sørge-for-ansvar).

3.2 Eier utøver den øverste myndighet i Helgelandssykehuset HF i foretaksmøte. Eier kan ikke utøve eierstyring i foretaket utenom foretaksmøte. Dette innebærer at all kommunikasjon mellom eier og Helgelandssykehuset utenom foretaksmøtet er å anse som dialog og innspill, og ikke instruks.

3.3 Eier kan holde oppfølgings-/ dialogmøter mellom administrerende direktører i Helse Nord RHF og Helgelandssykehuset HF, eller mellom styrene eller styrelederne. Synspunkter eier gir uttrykk for i slike møter er å betrakte som innspill til ledelsen, og er ikke bindende for verken administrasjonen eller styret i Helgelandssykehuset HF. Administrerende direktør forholder seg kun til instruks fra eget styre.

3.4 Styret er bundet av helseforetakets vedtekter. Vedtektsendringer besluttet i foretaksmøte.

3.5 Foretaksmøtet (eier) kan ikke beslutte å overføre midler fra helseforetaket til eier uten etter forslag eller samtykke fra helseforetakets styre, jf. hfl. § 15.

4. Styrets sammensetning

4.1 Det skal ved oppnevning av nye styremedlemmer legges vekt på at styret samlet sett har en kompetanse som står i forhold til de oppgavene styret har og de utfordringene helseforetaket står overfor, og har et mangfold og en bredde geografisk og aldersmessig. Styret skal oppfylle kravene til kjønnsmessig balanse, og ha samisk representasjon.

4.2 Eier kan i foretaksmøte avsette eller bytte ut ett eller flere eieroppnevnte styremedlemmer. Det kreves ingen begrunnelse. Foretaksmøtet kan ikke avsette eller bytte ut styremedlemmer som er valgt av og blant de ansatte. Foretaksmøtet fastsetter styregodtgjørelse for medlemmene.

5. Styremedlemmenes rettighet og plikter

5.1 Styret er et kollegialt organ som treffer beslutninger i styremøter. Styreleder har ikke instruksjonsmyndighet over styremedlemmene. Det enkelte styremedlem har ansvar for å bidra til at styret fungerer som et godt kollegium som arbeider til det beste for Helgelandssykehuset.

5.2 Styremedlem har ansvar for at styrets arbeid og beslutninger er til foretakets beste. Hvert styremedlem skal fritt og uavhengig ivareta foretakets interesser, og skal ikke representere bestemte interesser, geografiske områder eller grupper.

5.3 Styret har ansvar for å fatte vedtak på selvstendig grunnlag og med en selvstendig begrunnelse, med mindre det er gitt bindende instruks i foretaksmøte.

5.4 Helseforetaket forvalter betydelige verdier på vegne av fellesskapet. Styret og administrerende direktør skal være kjent med foretakets samfunnsansvar og skal styre foretaket i tråd med prinsipper for god virksomhetsstyring. Styremedlem skal følge etiske retningslinjer i foretaket, og skal være kjent med retningslinjene for varsling av kritikkverdige forhold.

5.5 Styreleder skal sørge for at nye styremedlemmer mottar opplæring og støtte til å utøve styrearbeidet på en god måte. Det forventes at nye styremedlemmer selv setter seg inn i rammeverket som regulerer helseforetaket og mottatt opplæringsmateriell.

5.6 Styremedlem må vurdere om henvendelser de får i egenskap av å være styremedlem skal journalføres, og skal sende slike henvendelser til styresekretær for journalføring.

6. Styrets oppgaver

6.1 Helseforetakets overordnede mål er å tilby likeverdig tilgang til spesialisthelsetjenester av høy kvalitet, sikre god ressursutnyttelse, og å legge til rette for opplæring og utdanning, jf. hfl. § 1 og vedtektenes § 5.

6.2 Styret har det øverste ansvaret for at foretaket er organisert og driftet slik at foretaket når sine mål på en ansvarlig og bærekraftig måte, og skal føre kontroll og tilsyn med at foretaket er på målsatt kurs. Styret skal om nødvendig sørge for at det treffes korrigerende tiltak.

6.3 Styrets oppgaver følger av lov, vedtekter, styringsdokument (bevilgning) og instruks i foretaksmøte.

6.4 Styrets hovedoppgaver er knyttet til:

- Styret skal sørge for forsvarlig organisering og ledelse av foretakets virksomhet. Styret treffer vedtak om å tilsette, si opp eller avskjedige administrerende direktør. Eier kan ikke instruere styret i slike saker. Styret fastsetter og justerer direktørens lønn og andre betingelser, jf. vedtektene § 6a.
- Bidra til at det legges til rette for at Helgelandssykehuset drives med sikte på å nå nasjonale helsepolitiske, utdanningspolitiske og forskningspolitiske mål jfr. vedtektenes § 5.
- Sikre forsvarlig organisering og ledelse av virksomheten i tråd med vedtekter og retningslinjer.
- Føre tilsyn med og kontroll av den daglige ledelse og foretakets virksomhet for øvrig.
- Utvikle og fastsette virksomhetens strategi og overordnede målsettinger, og vedta virksomhetens planer og budsjetter basert på strategien og de overordnede målsettinger, jfr. helseforetaksloven § 28
- Med basis i helseforetaksloven tilrettelegge for et best mulig helsetilbud ved bruk av tildelte ressurser.
- Påse at forskrift om ledelse og kvalitetsforbedring i helse- og omsorgstjenesten følges.
- Holde seg orientert om foretakets økonomiske stilling og påse at dets virksomhet, regnskap og formuesforvaltning er gjenstand for betryggende kontroll, herunder behandle månedlige finansielle og operasjonelle rapporter, jfr. helseforetaksloven § 28, 5. ledd.
- Påse at regnskapet er utarbeidet i overenstemmelse med gjeldende lovgivning. Årsregnskapet og årsberetningen vedtas av styret og underskrives av styret og administrerende direktør.
- Godkjenne årlig melding som hvert år sendes via det regionale helseforetaket til departementet.
- Disponering av foretakets midler skal besluttes av foretaksmøtet etter forslag fra styret eller med styrets samtykke, jf. helseforetaksloven § 15.
- Evaluere sitt eget arbeid minst en gang pr. år.

- Utarbeide en årlig arbeidsplan som angir oversikt over hovedoppgaver og møtetidspunkter.

6.5 Styret rapporterer til eier i tråd med lov- og forskriftskrav, vedtekter og etter krav fra eier.

6.6 Styret skal fastsette mål og plan for eget arbeid, og skal evaluere egen virksomhet én gang i året. Styret skal vurdere om styrets sammensetning (se pkt. 4), arbeidsform og fungering er egnet til å ivareta oppgavene. Hovedtrekkene fra egevalueringen skal omtales i årlig melding til eier. Administrerende direktør deltar.

7. Begrensninger i styret myndighet

7.1 Overordnet Foretaksmøtet skal treffe vedtak i alle saker som antas å være av vesentlig eller prinsipiell betydning helsepolitisk, forskningspolitisk, utdanningspolitisk eller samfunnsmessig, jfr. helseforetaksloven § 30.

7.2 Salg av sykehusvirksomhet og saker av vesentlig betydning
Sykehusvirksomhet kan ikke selges uten Stortingets samtykke, jf. hfl. § 32.

Vedtak om salg og pantstillelse av fast eiendom og salg av sykehusvirksomhet treffes av foretaksmøtet for Helgelandssykehuset etter forslag fra styret, men først etter at saken er lagt frem for Helse Nord og departementet, jfr. helseforetaksloven § 31 og 32 og vedtektenes § 10.

Styret kan beslutte salg av fast eiendom uten at dette forelegges Helse Nord når eiendommen er verdsatt til 10 millioner kroner eller mindre, og salget ikke har strategisk betydning, jfr. vedtektenes § 10. Styrets anledning til å oppta lån reguleres i vedtektenes § 9.

7.3 Avhende eller pantsette fast eiendom
Vedtak om å avhende eller pantsette fast eiendom vedtas av foretaksmøtet etter forslag fra styret.
Unntak gjelder ved salg av fast eiendom med årlige og samlede verdier inntil 10 millioner kroner, jf. vedtektene § 10.

7.4 Lån, driftskreditt, leasingavtaler
Foretaket kan ikke ta opp lån eller driftskreditt som samlet overstiger årlige rammer for trekkrettighet/ konsernbankkreditt og årlige interne lånerammer fastsatt av Helse Nord RHF, jf. vedtektene § 9.

Helse Nord RHF skal godkjenne finansielle leasingavtaler med kontraktsverdi over 100 000 kroner, jf. vedtektene § 9.

7.5 Vedtak som påvirker arbeidsdelingen til andre helseforetak

Foretaksrådet skal fatte vedtak om etablering, utvidelse, nedleggelse eller reduksjon av faglige tilbud som påvirker arbeidsdelingen mellom helseforetak, jf. vedtektene § 10.

8. Administrerende direktør og styret

Administrerende direktør skal følge de retningslinjer og pålegg styret har gitt for den daglige ledelse av foretakets virksomhet. Den daglige ledelse omfatter ikke saker som etter foretakets forhold er av uvanlig art, stor betydning eller utenfor vedtatte budsjetter. Dog kan en sak avgjøres etter fullmakt fra styret eller når styrets beslutning ikke kan avvendes uten vesentlig ulempe for foretaket. Styret skal snarest underrettes om avgjørelsen.

Styret skal orienteres hvis det oppstår betydelige endringer i et allerede vedtatt investeringsprosjekts lønnsomhet, fremdrift eller kostnadsramme.

Administrerende direktør skal månedlig og på hvert styremøte, muntlig eller skriftlig, gi styret underretning om foretakets virksomhet, stilling og resultatutvikling.

Styret kan til enhver tid kreve at administrerende direktør gir styret en nærmere redegjørelse om bestemte saker.

Administrerende direktør skal for øvrig utføre og stå ansvarlig for de oppgaver som er pålagt ved lov, forskrift, vedtekter, instruksjer fastsatt av styret samt retningslinjer og pålegg gitt av styret.

9. Styrets saksbehandling

Styrets leder foreslår forberedelse, innkalling, teknisk gjennomføring og oppfølging av styrets arbeid. Saker som skal behandles av styret skal forberedes av administrerende direktør i samråd med styrets leder.

Innkalling til møtene skjer elektronisk med angivelse av de saker som skal behandles og med rimelig frist. Saksdokumentene skal så vidt mulig gjøres tilgjengelig for styret senest en uke før styremøtet på Helgelandssykehuset sin nettside. Saksdokumentene skal forberedes og fremlegges slik at styret har et tilfredsstillende beslutningsgrunnlag. Normalt skal saksforberedelse besørges av administrerende direktør og den administrerende direktør bemyndiger. Dersom styrets leder likevel finner det hensiktsmessig, kan styreleder fremme forslag til styret om å delegere arbeid med utredning og forberedelse av en bestemt sak til et utvalg blant styremedlemmene.

Styrets leder skal påse at det avholdes møter så ofte som foretakets virksomhet tilsier det eller når administrerende direktør eller ett styremedlem krever det. Styret behandler saker i møtet, med mindre styrets leder finner at saken kan behandles på annen betryggende måte, herunder på telefon, elektronisk eller ved dokumentetsirkulasjon.

Styrebehandlingen ledes av styrets leder eller i dennes fravær, av nestleder. Dersom begge er fraværende, velger styret en leder for styrebehandlingen. Administrerende direktør har rett og plikt til å delta i styrets saksbehandling og til å uttale seg, med mindre annet er bestemt av styret i den enkelte sak.

Styret er beslutningsdyktig når minst halvparten av styrets medlemmer er til stede og deltar i styrebehandlingen. Styret kan likevel ikke treffe beslutning uten at alle styremedlemmene så vidt mulig er gitt anledning til å delta i behandlingen av saken.

En beslutning av styret krever at et flertall av de styremedlemmer som deltar i behandlingen av en sak, har stemt for. Ved stemmelikhet gjelder det som møtelederen har stemt for. De som har stemt for et forslag som innebærer en endring, må likevel alltid utgjøre mer enn en tredjedel av samtlige styremedlemmer.

10. Protokoller og oppfølging av styremøter

Styreprotokoll foreligger så snart som mulig etter møtet. Det skal føres styreprotokoll som undertegnes av alle møtedeltakerne. Dette gjøres i påfølgende styremøte.

Styreprotokollene skal angi tid, sted, deltagere, behandlingsmåte og saksreferanse samt vedtak. Der det kan ha betydning for forståelsen av vedtaket, bør det gis en kort begrunnelse for styrets beslutning. Styremedlem eller administrerende direktør som er uenig i styrets beslutning, kan kreve sin oppfatning innført i protokollen.

I samarbeid med styreleder og administrerende direktør skal styrets sekretær ivareta de praktiske oppgaver rundt styrets arbeid. Det er:

- Utsending av innkallelse og sakspapirer
- Oppfølging av styrevedtak
- Føring av protokollen

Administrerende direktør utpeker styresekretær.

11. Observatør fra brukerutvalget

To representanter fra brukerutvalget, hvorav den ene er brukerutvalgets leder, møter i styremøtene og styreseminarene som observatør med tale- og forslagsrett. Observatørene har tale- og forslagsrett, men ikke stemmerett. Observatørene har heller ikke noe ansvar for de beslutninger som fattes av styret. Observatørens oppgave er å formidle synspunkter fra et brukerståsted. Punkt 12 i denne instruksjonen gjelder likt for observatørene fra brukerutvalget som for styrets medlemmer.

12. Inhabilitet og taushetsplikt

Et styremedlem må ikke delta i behandlingen eller avgjørelsen av spørsmål som har særlig betydning for egen del eller for noen nærstående slik at medlemmet må anses for å ha fremtredende personlige eller økonomiske interesser.

Styremedlem som har ledende stilling i, eller eierandel i virksomheter, eller kan komme i et forretningsmessig forhold til Helgelandssykehuset HF, skal forelegge dette for styret.

Medlemmer av styret er forpliktet til å oppbevare skriftlig materiale som mottas og som er unntatt offentlighet på en betryggende måte for å hindre at materialet tilflyter uvedkommende.

13. Informasjon og åpenhet

Forvaltningsloven gjelder for foretakets virksomhet. I saker om ansettelse, oppsigelse eller andre personalsaker kommer likevel bare forvaltningslovens kapittel 2 og 3 til anvendelse, jfr. helseforetaksloven § 5, 1. ledd.

Offentlighetsloven gjelder for foretakets virksomhet. Dokumenter som kan unntas offentlighet skal likevel vurderes ut fra prinsippet om meroffentlighet, jf. offentlighetsloven § 11.

Styremøtene skal være åpne. Dersom det foreligger et reelt og saklig behov for å lukke møtet ved behandlingen av en eller flere saker, kan styret beslutte det dersom lukkingen er forenlig med prinsippene i offentlighetsloven. Vurdering av en eventuell lukking av deler av møtet skal gjøres på møtetidspunktet og begrunnes.

14. Informasjonshåndtering

Styrets leder uttaler seg på vegne av styret om ikke annet er spesielt avtalt. De ansatte skal informeres om styrevedtak av betydning eller interesse for de ansatte på hensiktsmessig måte så snart som mulig etter at styremøtet er avholdt.